

Dombok öfwer Helsingelandh

Oppå dhe mäst angelägne ährender som förekomne och ransakade ähre i Befallningzmännernes, Wälbetrodde Erich Hahras af Södra, och Nilß Larßon Wargz af Norra Contractet: Så och afdömbde i Underlagmannens Erich Nerbelij och Nämbdernes i hwarie Tinghlagh närwaru pro Anno 1668.

Norra Contractet.

Enånger och Niutånger Sochner

Den 5 Februarij Åhr 1668.

Nämbden.

Jöns Perßon i Långwin,	Peder Jonßon ibidem,
Anders Larßon i Rösånger,	Erich Jönßon i Tosätter,
Oluf Anderßon i Hedhe,	Oluf Anderßon i Böhlan,
Hindrich Jönßon i Böhlen,	Oluf Michelßon ibidem,
Erich Tomßon i Kyrkiebyn,	Oluf Erßon i Nickora,
Jon Perßon i Nickora,	Oluf Jonßon i Boda.

1.

Dato. Emellan **Hustru Karin Olufsdotter i Bäckemora** och hennes **Swåger, Daniel Oluffßon i Hillesta och Forßa Sochn**, som hafwa länge warit twistige om ett hemman Bäckemora, belägit i Enånger Sochn, hwilkenthera skulle wara närmare, samma hemman att behålla, emädan bäge sadhe sigh först hafwa giordt Kiöp medh Hustru Karins **Broder Sahl. Sigfredh Oluffßon i Bäckemora** /: hwars Mågh dhenne Daniel Oluffßon warit hafwer :/ och hon lefwererat sin Brodher, mädan han lefde, på lößn, Etthundrade Tiugu Daler Koppermynt, dhet hon icke här till hafwer kunnat bewijsa, Ähr detta Rättens sluth och betänkiandhe, att såsom 1) Saken för Nijo åhr sådan är passerat, och Hustru Karin tillhållen skaffua bättr bewijs till sitt Kiöp. 2) Hustru Karin tillbudit twänne gånger Lößn, att præsentera i Rätten, men icke efterkommit. 3) Daniel Oluffßon löst Broderdelen, efter Kiöpebrefwet lydelse, gifwit af Sigfredh Oluffßon den 6 Aprilis 659 4) Daniel Oluffßon wähl häfdat förbemelte gårdh Bäckemora och dhen i 9 åhr besuttit; Dy gifs honom witsordh som i handom hafwer efter Jordbalcken 30 Cap.l Byggbl. 43 Capitel Landslagen. Elliest är för Chronones rätt mehra förswarlit, dhet Hustru Karin tager Lößn, efter som hon deßuthan ej mechtigh är hemmanet förestå. Om dhe 120 Dalers fordran, är Hustru Karin på så många åhr blefwin tillsagdh, att skaffua sigh godhe skähl, men intet kunnat, utan blefwit opskuttit, ifrå dhet ena Tinget till dhet andra; Dy kundhe Rätten ej heller dhenne gången, döma dhem henne till, men kan hon sökia sigh framdeles beskedh, stånde henne ännu fridt. Daniel Oluffßon blef elliest pålagdh, att tillställa sin Swägerska Hustru Karin, Aderton Daler för en Koo, som han af henne tagit hafwer, dhet han och uthfäste.

2.

Lars Perßon i Brännemo, sökte Rättens tillståndh att få muhlbete afskilt efter sin dehl i obyppen skogh, emädan dhet **Tosätterboerne** gäta honom, som ensam i by åhr, alt förnär.

Nämbden togh saken i betänkiandhe, och fans skiähligt att Lars Pederþon må skifta sin dehl, efter öre och ortugh, ifrå dhe andra byemännerne, efter sådant lätteligen skee kan. Hwarföre Sex godhe Män, som parterne sielfwe begärte, nembdes, som dhem emellan läggia skole.

3.

Soldat Nilþ Larþon i Forþa, fullmechtigat af **Sahl. Per Olufþons Biuggs Hustru Kersten**, opwiste hennes Mans book, att **Håkan Jonþon i Nygård** war skyldigh Siu Daler Koppm:t Håkan blef så genast tillsagdhd att gälda, efter han skuldhen tillstodh.

4.

Oluf Olufþon i Mårtsjö och Arbrå Sochn, kårade till sin **Broder Swen Olufþon i Kyrkiebyn och Niutånger Sochn** om ett arf efter dheras Moder; Wardt altså dhem af Rätten förordnat fyra godhe Män, som dhem emellan skulle skifta.

5.

Hustru Karin i Boda klagade på sin **Broder Joen Jonþon i Roþla**, att han i Fempton /: Rätten ehrkändhe Tretton :/ åhr, hafwer haft hennes Jordh, två öreslandh och 6 penningar, utan wedergällning, af hwilken Jordh, Hustru Karin ännu eij uthlöst är. Detta sköts till Nämbdens betänkiande, och blef afsagt, att Jon Jonþon skall gifwa henne för förre åhren, två Tunnor, och här efter åhrligen i afradh tre Fierdinger Sädh.

Extraordinarie Tingh i Niutånger Sochn.

Den 5 Majj Åhr 1668.

Nämbden.

Erich Tomþon i Kyrkiebyn,	Jon Perþon i Nickora,
Oluf Jonþon i Boda,	Swen Erichþon i Sweden,
Jon Jonþon i Roþla,	Jon Månþon ibidem,
Anders Erþon i Boda,	Erich Anderþon i Iggesundh,
Oluf Larþon i Iggesundh,	Jon Pederþon i Kyrkebyn,
Hans Erichþon i Kyrkiebyn,	Mårten Erþon i Wijk.

1.

Dato. Stältes för Rätten **Påhl Sigwardþon Håhl, född i Östergöthlandh**, som i nästförledne Påskhålg uthi **Dilþbo Sochn** fasttagen, och sådan till Enångers Sochne Fängelþe förder är, hwarest han till Cronones Båtzman warit legdh, och sådan rymbdt, som och efter Protocollets, af den 3 Martij 665, medh sina Söner, otijdigh slagzmåhl dhen tijden begångit hafwer, och nu sedermera blefwin i Dilþbo mißtänkt, att han skall hafwa mißbrukat och förfalskat Enånger Sochns, sampt Pastoris härsammastädes, Signethen, under dhen Attest af dhen 30 Aprilis 666, som han hade att præsentera, hwar till Påhl Håhl nu icke neka kunde, uthan tillstodh sigh Sochnens Attest, jempte Pastoris handh, hafwa låtit skrifwa uthi **Stockholm** och Signethen uthsticka, föregifwandes att en Präst, wijdh namn **H:r Hanþ i Långesundh ifrå Wärmelandh och Kroppan**, skall hafwa stuckit uth bågge Signethen, och sielf skrifwit och underskrifwit paþet, deth han till dhen ändan säger sigh brukat, på dhet han kundhe få komma till Herrans Nattwardh, och elliest där och här omolestert wandra, som Ransakningen wijdare innehölt. Och war detta Rättens betänkiandhe uthi denne Sak, att huadh Påhl Håhls undanhållandhe ifrå Cronones dienst wijdhkommer, Där öfwer kunde denne Rätten ingen dom fälla, uthan remitteres i ödhmiukheet till dhet Kongl. Ammiralitets eget godtfinnande och omdöme; Men för dhet han efter Laga TingzRättens Resolution, af den 3 Martij 665, icke

hafwer förskaffuat sigh bättre beskedh ifrå **Östhammar**, om han dhett paß, som ifrå bemelte Stadh den 27 Septembris 664, uthgifwit och mißtänkeligit war, rättelig fångat hafwer; Han hafwer medh sine Söner, på åthskillige orter här i Landet, giordt öfwerwäld och slagzmähl, som af förra Protocollen klar,t och denne Rätten kunnogt war, hafwer rymbdt sitt Fängelße, och icke allenast Enånger Sochn kommit på obijständh, i dhett dhe en annan Båtzman i hans ställe hafwa most leija, uthan och låtit skrifwa sigh paß i Sochnens nampn, deß Signethe uthsticka, jembwähl och, Kyrkioherdens der sammastädes, Nampn och Signete, falskeligen brukat, kan Rätten icke annat, efter han äger inthet att bötha medh eller skadan gällda, och straffuet för afhollandet ifrå Cronones Krigstienst, ståår ännu tillbaka, än att förwijsa honom Gouvernamentet, medh åthwarningh, att han wijdh lijfzstraff tillgörande, sigh oftare här i Gouvernamentet icke finna låtor; Doch hemställandes sådant, till den Höglöfl. Kongl. Hofrättens wijdare Nådige resolution och förklaringh, ödhmiukeligst. Till detta datum 12 Decembris 669, ähr ingen Resolution ankommen.

2.

Dato. Stältes för Rätten, **Sigfredh Clemmetßon Finne ifrå Hudhwichzwaldh**, som är befunnen medh stöldh, och sielf tillstodh sigh åthskillige Pertzeler, så wähl i **Tuna Sochn**, som Stadhen Hudwichzwaldh, stulit hafwa, och såßom denne Sigfredh, aldraförst hoos **Ländsmannen uthi Iggesundh, Erich Staphanßon**, någon stöldh föröfwat hafwer; Dy är han worden hijt till Niutånger remitterat till dombs, och dherföre worden nästförledne Höst, satt uthi Järn, men slagit Järnen af sigh, och godhwilligt sigh till Staden begifwit, och derifrå sedermera, fängzligh hijt fördh. Stölden som tiufwen tillståår, är till att see af fölliande Specification, Nembligen:

Stulit af **Anundh Jonßon i Forß**, Ett Silfwerstoop, till wicht _ $17\frac{3}{4}$ lodh, @ $21\frac{1}{3}$ öre Silfrm:t
Facit 11 P:r $26\frac{2}{3}$ öre Sm:t.

Af en **Medelpadh Finne** _ $\frac{1}{4}$ Tunna Salt, @ 2 Daler $21\frac{1}{3}$ öre Silfrm:t.

Hoos **H:r Anders Månßon i Tuna**, upbrutit ett Härberge och stulit 2 lb Kött, @ 2 Daler Silfrm:t.

Af **Ländsman Erich Staphanßon i Iggesundh** _ 48 Al:r Lärefte, @ 2 öre Silfrm:t, Item en Skiorta @ 16 öre Silfwermynt, belöper sigh in alles till 20 Daler Silfrm:t.

Så alldenstundh Sigfredh Clemmetßon tiufnaden tillståår och inthet äger att bötha medh. Dy blifwer han efter Kongl. Maj:ts Straffordningh dömbdh att plichta medh Kroppen och tre gånger gatulopp. Hwilken dom wärkeligen exequerat.

Dito den 17 Novembris Åhr 1668.

Nembden.

Jöns Perßon i Långwin,	Peder Jonßon ibidem,
Anders Larßon i Rösånger,	Erich Jonßon i Tosätter,
Olof Anderßon i Hedhe,	Olof Anderßon i Böhlan,
Hindrich Jonßon i Böhlen,	Olof Michelßon ibidem,
Erich Thomßon i Kyrkiebyn,	Olof Erßon i Nickora,
Jon Pederßon i Nickora och	Olof Jonßon i Boda,

1.

Dato. Blef SkogzOrdningen 664 uthgången publicerat.

2.

Larß Nilßon i Locke, för Tingsförsittandhe, wardt sak 3 m:r.

3.

Jon Månþon i Roþla, för blodhwijte, blådnat och pust af brådom skillnadh på **Swen Erichþon i Sweden**, wardt sak 3 m:r efter dhet 19 Cap: Sårmaåla balcken medh willia LandsLagen för hwarthera.

4.

Item **Swän Erichþon** för Læppegåldh emot **Jon Månþon**, blef fält till 3 m:r.

5.

Peder Mattþon i Kyrkiebyn för oliudh 3 m:r.

6.

Swän Erþon i Sweden beswäradhe sigh öfwer **Jon Månþ Hustru Karin i Roþla**, för dhet hon hafwer berychtat hans **Hustru Elijn**, såþom skulle hon bedrifwit otucht och lägersmåhl medh hennes Man Jon Månþon. Tå tillspordes Hustru Karin, om hon sådant tillstå och bewijsa kunde? Hwar till hon swarade, att hennes Man Jon Månþon, hafwer warit som oftast uthi Swen Erichz gårdh, och hotat och förfölgt henne bådhe medh hugg och slogh, samt grofwe skälsordh för Swen Ers Hustru Elijn, och kallat henne böhlsoo, såsom och sagt henne icke wara wärdh stryka Skoon på Hustru Elijn, för hwilken orsak hon till sin Man hafwer en sådan mißtanka fattat, och derföre begärte att hon medh honom måtte få skillias, dhet hon för detta på Probstetinget hafwer äskat och begärat. Nämnden och samptelige Allmogen tillfrågades, om dhe någonsin hafwa förstådt, att denne Jon Månþon medh Hustru Elijn, lägersmåhl tillsamman haft hafwa? Swaradhe dhe sigh sådant aldrih hafwa hördt eller förmärkt, hälst emädan dhe bägge /: så mycket dhem witterligit war :/ hafwa sigh ährligen och wähl förehållit, elliest, tå hon Hustru Karin af dryckenskap /: som hon tidigast föröfwer :/ warder belastat, handterar hon sigh oförnufteligen, och tå hoos henne ingen beskedeligheet finnes, för hennes bittra sinne skull, hwaröfuer hennes Man Jon Månþon och **Sonen Peder Jonþon**, högeligen woro beswärade, och beklagade sigh, att dhe under tijden måste för henne fly gården. Och bekände Jon Månþon att han henne understundom, så wähl medh onda och goda ordh, som hugg, hafwer nödgas aga, men hon blifwer ju mehra förwärrat.

7.

Tillspordes **Hustru Karin** yterligare, om hon fullkombligen war i den meningh, att hennes Man hafwer haft umgänge medh **Hustru Elijn**, och om hon änteligen åstundade, att dhe skulle fästa lagh till nästa Tingh? Swaradhe hon, att hennes Samwett intet annat kan medgifwa, utan påstår hon: att dhe medh Lagh sigh befrija skulle; Så ändoch Rätten hadhe welat uthi en så ogrundat sak, eij påläggia dhem Eden, lijkwähl, efter hon Hustru Karin dher på insisterade, Hustru Elijn och för rychtet skull wille sig göra frij, och elliest hända torde, att Hustru Karin måtte derigenom bringas till någon förbättringh och hon sin intagne mißtanka bortslå; Altderföre blef dem imponerat att fästa Lagh till att på nästinstundade Laga Tingh, sigh för dhenne Hustru Karins mißtanka, edeligen befrija, som och af dhem fullfölgt blef.

8.

Anlangande ofwanbemelte **Swän Erþons** käremåhl emot förbemelte **Hustru Karin**, i dhet hon wäldsambiligen hafwer alhändt honom något Höö uthur hans Lada, så måste och sådant anstå till näste tingh, efter Hustru Karin nu ähr swagsint och uthan beskedeligheet.

Dito den 18 Novembris.

9.

Dato. Tedde för Rätten **Rector Scholæ, Hederligh och Wällärde H:r Peder Walldman**, och å sin sampt sin **Swärmoders, Sahl: Pastoris H:r Jonæ Petri efterlefuerskas, Hustru Helena** wägnar, anklagade **Olof Olofsson i Ängia** för dhett han hafwer bemelte Hustru Helena framledne Man eller H:r Peders Swärfadher H:r Jon, på hans döde mull wanhedrat och sagt, att han H:r Jon, war intet wärdh att liggia i Kyrkian, utan wähl kunnat få sin lägerstadh på Kyrkiogården, hwilket **Hindrich Jonsson i Tosätter** bewittnade, och Olof Olofsson, efter långt förhörade, intet kunde neka sig af hastigo modhe och dryckesmål sagt hafwa, hälst såsom flere andre /: dhett han sielf eij så wäll minnas kan :/ kunna sådant honom öfwertyga, tienstligen begärandes, att sådant måtte warda honom förlåtit. Tå opwiste H:r Peder Waldman bemelte Oluf Olufs Obligation, daterat den 4 April 667, dherutinnan han hafwer beplichtat sigh, att ehrlaggia Tio Rixdalers wijthe, hwar han yterligare, som förre skedt är, skulle någonsin finnas försmädelig och orolig emot sin Kyrkioherde, Sahl. H:r Jon, och således han H:r Peder, intet kunde honom aldeles förlåta, som och hans Swärmoder Hustru Helena, efter dher om tillskickat budh och inkompna swar, eij eller giöra kunde, doch så, att medh honom icke högsta Rätten skärpas måtte; Alltså, i kraft af Prästernes Privilegier, blef han efter Nämndens öfwerwägende sakfält till 40 m:r efter dhett 20 Capit. Tingmåla balcken, och der jempte ehrlaggia 10 RP:r wijthe, efter sin utgifne och tillstodde Obligation.

10.

Bemelte **Oluf Olufsson** blef och af Ländz- och Tolfmän anklagat, för dhett han emoth dhem i Sochnestugun hafwer föröfwat otijdige åthbörder sampt oqwädins ordh, hwar till han Oluf Olufsson eij neka kunde, utan sade sådant af dryckenskaps swagheet skedt wara, och nu derföre föll till föga, doch blef han till näpst och warnagel sakfält för hwarie Tolfman 3 m:r Silfrn:t Facit Nijo daler Silfrn:t.

11.

Alldenstundh **Hustru Malijn i Borcka** hafwer beskylt **Hustru Elisabeth i Sätra**, som skulle hon Hustru Elisabeth, dhett tahl uthspridt, att **Sahl. Kyrkioherdens H:r Lars efterlefwerska Hustru Margreta i Åkre**, hafwer haft ett bålster som bemelte Hustru Elizabetha till Hustru Malijn försåldt hafwer, och dhett lagdt i sin **Sons, Mäster Daniels** Släda, hwilket bålster hon Hustru Malijn hafwer sagdt sigh eij wara berättigat till, utan sådant flyta af Hustru Elisabeths ogrundade opdichtan, dhett Hustru Malijn nu, efter hållen inquisition, eij bewijsa och tillstå kunde, utan sine ordh rättade; Alltså blef Hustru Malijn sak 3 m:r efter dhett 43 Capitel Tingmålabalcken.

12.

Nilß Håkansson i Tosätter tillstodh sigh af brådom skillnat hafwa slagit sin granne **Erich Jönsson ibidem**, medh en Yxehammar i Hufwudet, hwaraf han Erich Jönsson efter **Ländsmannens Michel Olufs**, och **Peder Nilßons i Tosätter** betygandhe, hafwer signat till Jorden, och andra dagen måst kalla till sigh sin Siälesöriare, såßom och tillstodh och bekiände Erich Jönsson, att hafwa Nilß Håkansson i samma slagsmål, först gifwit ett blodwijte af en Järnstör, såßom och hans **Son Jöns Erßon**, medh een Spade slagit mehrbemelte Nilß Håkansson en blådnat och 3 puster; Alltså blef hwar sak om sigh tagen i sådant betänkiandhe, att Nilß Håkansson skall wårda för Erich Jönßons Lijf, natt och åhr, efter dhett 16 Capitel i Sårmaalabalcken Landslagen emedhan han Erich Jönsson för sin undfången skada och siukelige lägenheet skull, intet wille komma till förlijkningh.

13.

Bemelte **Erich Jönßon** för blodhwijtet wardt sak till 3 m:r och **Sonen Jöns Erßon** för en blånat och 3 puster 12 m:r efter dhett 13 Capit. Sårmla balcken LandsLagen.

14.

Borgaren Erich Gabriellßon i Hudwichzwaldh, presenteradhe en Obligation gifwen af **Fendricken Nils Larßon Burman** den 28 Augusti 667, oppå någon owiß och oliqviderat skuld; Hwarföre han Fendricken honom en Sågeqwarn i underpant satt hafwer, hwilket Erich Gabriellßon sigh till större säkerheet läth antekna.

15.

Olof Anderßon i Böhlan och hans granne **Gudmundh Michelßon** blefwe försäkradhe af Enånger Sochn, att warda förhulpne medh en half Knechtefärdh.

16.

Peder Olufßon i Myra opbödh förste gången ett hemman ibidem 8 öre i skatt, som han af **Fendrichen Nils Burman** för 350 P:r Koppermynt Kiöpt hafwer.

17.

Dato gaf **Befallningsmannen Wäl:t Nils Larßon Wargh** efter undfången instruction Rättens Attest, om efterfölliande Chronofisketz Taxa Nembligen.

För Åhlefishket i **Långhwind**, lefwereres åhrligen 2 lb Smör.

För **Tyttre** Laxefisket, Taxerat för en 1½ Fierding Lax, uthgifwes penningar efter Cronowerderingh, emedan ingen Lax dher upgår, allenast små Öringar.

För Lax- och Åhlefishket i **Iggesundh**, Penningar 15 daler Silfrm:t och för **Öhränges** Åhlefishkie 5 P:r Silfrm:t efter Cronones förordningh.

18.

Lars Jonßon i Bäckemora opbödh förste gången ett hemman ibidem, om hwilket han någon tijdh hafwer warit i wärkelig twist medh **Lars Anderßon i förbemelte Bäckemora**, men förmedelst dhem emellan gjorde förlikningh den 3 Februarij 668, är så förafskedat wordit, att Lars Jonßon inlöser Hemmanet efter Sochnegången, och Lars Anderßon således tagit afträde, och bekommit i fählgoda 4 Rixdaler, såsom och för en bodh 18 daler Koppermynt som sielfwa Förlikningzskriften af ofwanstående den 3 Februarij bredare uthwiser, hwilket Rätten approberade och för guldigt ehrkände.

19.

Anlangande **Erich Perßons i Sunsätter** anholdandhe om Fastebref på ett Hemman ibidem 6 öre 6 th:r i skatt, som **Måns Larßon i Kyrkiebyn** försåldt hafwer, så befinnes dhett fuller af Protocolen wara upbudit, men kunde doch honom intet tillåtas Fastebref, förr än han sielfwa Kiöpebrefwet opwijsar, och Sälliaren Måns Larßon tillstädes kommer.

20.

Peder Swenßon i Nöthe för Stembningz försittandhe 3 m:r.

21.

Hustru Margreta i Iggesundh meddeltes en Attest, att hon sitter i stor fattigdom medh 6 stycken små barn, medh ödhmiuk tillförsicht, att Höga Öfwerheten warder henne till någon lindringh på Chronones uthlagor i Nådher förhielpandes.